

Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet 2019

Sisällysluettelo

Vuoden 2019 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.....	1
1. Talousarvion sitovuus	1
2. Laskujen hyväksyminen.....	1
3. Laskujen tiliöinti	2
4. Työtoiminta.....	3
4.1 Määrärahojen käyttö	3
4.2 Asiakastöiden laskutus	3
4.3 Harjoitustyöt.....	3
5. EU- ja muut projektit	3
6. Hankinnat ja irtaimen käyttöomaisuuden myynti	4
6.1 Hankintavaltuudet 2019.....	5
6.2 Irtaimen käyttöomaisuuden myyntivaltuudet ja poistoperiaatteet.....	5
6.3 Tiliointiohjeet.....	6
7. Arvonlisävero laskutuksessa	14
8. Kustannuspaikat.....	15

Vuoden 2019 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet

Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän vuoden 2019 talousarviossa toimintaa varten myönnettyjen määrärahojen käyttämisessä noudatetaan seuraavia ohjeita:

1. Talousarvion sitovuus

Talousarvio on valtuustoon nähden sitova kuntayhtymätasolla seuraavasti:

- käyttötalouden ja tuloslaskelman osalta nettomääräisesti (€)
- investointien ja rahoituksen osalta nettomääräisesti (€)
- rahoituksen perusteena olevan opiskelijavuosien vähimmäismäärän osalta
- toiminnallisten tavoitteiden osalta

Hallitus määrittelee tarvittaessa muut sitovuustasot sekä tarkemmat talousarvion toimeenpano-ohjeet.

2. Laskujen hyväksyminen

Kaikki laskut tulee olla osoitettuna Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymälle. Kukin tulosityksikkö vastaa omaan toimintaansa kohdistuvien laskujen hyväksymisestä ja tiliöinnistä. Sähköisen laskun kierron takia kaikki kuntayhtymän laskut toimitetaan taloustoimistoon, josta ne lähetetään käsittelyä varten eri yksiköihin. Sähköisiin laskuihin tehdään sisältötarkastus, tiliöinti ja hyväksyminen. **Sisältötarkastuksen ja hyväksymisen tekee eri henkilö.**

Laskujen hyväksyjät ovat vuoden 2019 aikana seuraavat:

Jouni Kurkela	kaikki kuntayhtymän laskut
Kari-Pekka Pakkala	kaikki kuntayhtymän laskut
Hannu Pönkä	kaikki kuntayhtymän laskut
Harri Ahonen	Piilola, talotekniikka
Tuomo Kosunen	Piilola, kone- ja metalliala
Ilpo Koskinen	Piilola, autoala
Tahvo Aivio	Piilola, sähköala
Veikko Tarvainen	Piilola, rakennusala
Jori Soininen	Piilola, prosessiala
Anne Rantanen	Piilola, ravintola- ja catering-ala
Nina Piesala	Piilola, ravintola- ja catering-ala
Hannu Sjösten	Viitasaari, metalliala
Janne Pekkarinen	Viitasaari, rakennusala
Sari Paananen	Viitasaari, ravintola- ja catering-ala ja kotityö- ja puhdistuspalveluiden ala
Juha Kuulasmaa	Viitasaari, logistiikka-ala
Anna-Maija Jokilahti	Piilola, ateriapalvelut
Marja-Liisa Oinonen	Piilola, ateriapalvelut
Riitta Salmijärvi-	Opinahjo
Korhonen 31.7.2019 saakka	
Marjo-Riitta Vainio	Työelämä- ja yrityspalvelut, Opinahjo

Tarja Naskila
Heli Skantz
Pekka Janhonen
Tarja Hyötyläinen

Työelämä- ja yrityspalvelut
Työelämä- ja yrityspalvelut
Saarijärvi
Saarijärvi

Hyväksyttävien laskujen tulee olla tiliöityjä ja niistä tulee ilmetä vastaanotettu tuotannon tekijä, luovutusajankohta ja riittävät arvonlisäveromerkinnot. Laskuista, jotka kohdistuvat työn teettämiseen ja joihin sovelletaan ennakkoperintälakia, on varmistettava maksun saajan voimassa oleva rekisteriote tai muuten suoritukselta pidätetään vero. Rekisteriote löytyy kaikilta ennakkoperintärekisteriin kuuluvilta internet-osoitteesta www.ytj.fi. Kuntayhtymän ostaessa palvelua itsenäiseltä yrittäjältä (toiminimi, yksityishenkilö) täytyy pyytää yrittäjältä todistus yrittäjien eläkevakuutuksesta. Jos yrittäjällä ei ole eläkevakuutusta, täytyy kuntayhtymän maksaa laskutetusta työstä tai palvelusta KuEL-maksua. Yrittäjän lähettämä lasku maksetaan tällöin palkanmaksun periaatteiden mukaisesti.

3. Laskujen tiliöinti

Hyväksyttävät laskut tiliöidään niiden oikeille kustannuspaikoille ja oikeaa tiliä käyttäen. Määrärahan ylitys ei ole perusteltu syy ohjata menoa toiselle kustannuspaikalle tai tilille. Tiliöinnin selventämiseksi toimeenpano-ohjeen liitteenä on ohjeet tilien ja tilikoodien käytöstä.

4. Työtoiminta

4.1 Määrärahojen käyttö

Työaineet ja tarvikkeet -tiliä saa käyttää ainoastaan työtoimintaan käytettävän materiaalin hankintaan. Työtulot on aina tuloutettava kuntayhtymän tilille.

4.2 Asiakastöiden laskutus

Asiakastöistä on pidettävä asiakaskohtaista seurantaa, johon merkitään kaikki työhön käytetyt tarvikkeet. Työn päätyttyä asianomainen opettaja lisää siihen asiakkaan kanssa sovitun työn osuuden. Valmistuneet asiakastyöt tulee toimittaa **viipymättä** laskutukseen.

Asiakastyöt voidaan luovuttaa asiakkaalle myöhemmin tehtävää laskua vastaan, jonka maksuaika on kaksi viikkoa. Tarvittaessa asiakkaalta voidaan vaatia maksusuoritus ennen työn luovuttamista.

Asiakastöiden laskutusperusteena käytetään tarvikkeiden ohjihintaa, jossa ei ole huomioitu kuntayhtymän saamia alennuksia. Mikäli hankintahinta ei sisällä alennuksia, käytetään laskutusperusteena hankintahintaa korotettuna 10 %:lla. Kuntayhtymän sisäisissä töissä laskutusperusteena on kuntayhtymän maksama todellinen hankintahinta (sis. alennukset). Asiakastöinä ei saa luovuttaa tai välittää sellaisia tarvikkeita, joihin ei sisälly selvästi todennettavissa olevaa oppilastyötä.

Asiakastöiden tilauksia vastaanottaessa on varmistettava, että asiakkaalla ei ole maksamattomia perinnässä olevia laskuja kuntayhtymässä.

4.3 Harjoitustyöt

Harjoitustyöllä tarkoitetaan työtä, josta ei synny työtuloksena välittömästi myynti- tai muuta käyttökelpoista esinettä tai tuotetta. Harjoitustöihin käytetyt menot kirjataan tilille harjoitustyöaineet.

5. EU- ja muut projektit

Kuntayhtymän ulkopuolisella rahoituksella, esim. EU-rahoituksella, käynnistetävän hankkeen projekti- ja rahoitussuunnitelmat on hyväksyttävä ennen hankkeen käynnistämistä kuntayhtymän hanketoiminnan menettelytapaohjeen mukaisesti. Hyväksytystä hankkeesta tulee viivytyksettä toimittaa taloushallintoon projektihakemus ja -päätös sekä asiaa koskevat rahoituspäätökset. Laskenta-sihtööri avaa ilmoituksen perusteella hankkeelle uuden kustannuspaikan tai antaa sille tarvittavan tilikoodin.

Hankkeesta vastaava henkilö huolehtii siitä, että projektille kirjataan kaikki siihen kuuluvat menot ja tulot. Projektia varten hankittavista tarvikke- ym. hankinnoista on kustannusten kohdentamisen helpottamiseksi syytä pyytää erikseen

omat laskut. Sisäisistä palveluista, esim. vuokrat ja hallintopalvelut, on tehtävä sisäinen lasku, jonka suuruudesta voi tarvittaessa neuvotella talousjohtajan kanssa.

Projektivastaava huolehtii siitä, että projektin maksatushakemukset ja tilitykset tehdään ohjeiden mukaisesti, oikean suuruisina ja määräaikoja noudattaen.

6. Hankinnat ja irtaimen käyttöomaisuuden myynti

Tavaroiden ja palvelujen hankinnoissa noudatetaan julkisista hankinnoista annettua lakia (1397/2016) sekä kuntayhtymän hankintaohjeita (12.6.2008) ja hallituksen hyväksymiä hankintavaltuuksia.

Hankintalaki uudistui vuoden 2017 alusta, ja ohjeet täydentyvät tältä osin uuden lain mukaisiksi.

Hankinnat tulee kilpailuttaa, kun hankinnan arvo on yli 5 000 euroa. Yli 60 000 euron tavara- ja palveluhankinnat tulee kilpailuttaa hankintalain ja hankintaohjeen mukaisesti. Viimeksi mainitut hankinnat on kilpailutettava Hilmassa, www.hankintailmoitukset.fi . Tarjouskilpailu on järjestettävä, mikäli käytettävissä ei ole hyväksyttyä vuosi- tai puitesopimusta. Rakentamispalveluissa Hilmakilpailutuksen raja on 150 000 €. Kilpailutettavista hankinnoista on tehtävä kirjallinen viranhaltijapäätös tai hallituksen päätös. Alle 5 000 euron hankinnoissa hankinnan edullisuus on kuitenkin varmistettava esim. hintatiedusteluilla.

Tietoteknisten laitteiden ja ohjelmien hankinnat on suoritettava it-tiimin välityksellä.

EU-hankkeissa hankintojen kilpailuttamisessa noudatetaan kunkin projektin erityisohjeita.

Päätösvalta hankinnoista määräytyy hankinnan tai hankintakokonaisuuden arvonlisäverottomien hintojen mukaisesti.

Kuntayhtymän hankinnoissa pyritään käyttämään KL-kuntahankintojen kilpailuttamia hankintoja mahdollisuuksien mukaan.

6.1 Hankintavaltuudet 2019

yksittäisen hankinnan määrä euroa (alv 0 %)	hankintapäätöksen tekijä
yli 60 000 euroa	hallitus
yli 10 000 euroa	kuntayhtymän johtaja/talousjohtaja
alle 10 000 euroa	koulutusjohtaja, kehittämisasiantuntija Heli Skantz (oppisopimuskoulutuksen osalta)
alle 1 500 euroa	osastonjohtaja/muu vastuhenkilö

Koulutusjohtajat toimittavat yli 10 000 euron hankinnat kuntayhtymän johtajalle tai talousjohtajalle päätettäväksi tai hallitukselle esiteltäväksi. Kuntayhtymän johtajalla ja talousjohtajalla on oikeus päättää myös yli 60 000 euron vuosihankinnat esim. elintarvikkeet ja sähkö.

6.2 Irtaimen käyttöomaisuuden myyntivaltuudet ja poistoperiaatteet

Talousjohtajalla on oikeus päättää irtaimen omaisuuden myynnistä ja poistosta seuraavasti:

- omaisuus alle 60.000 euron (alv 0 %) arvoinen
- pääsääntöisesti myytävä irtaimisto myydään tarjousten perusteella
- kuntayhtymälle käyttökelvoton irtaimisto arvioidaan ja voidaan joko romuttaa tai lahjoittaa vastikkeetta yleishyödylliseen tarkoitukseen talousjohtajan päätöksellä
- kulkuneuvojen ja koneiden hankinnassa selvitetään voiko vanhasta laitteesta saada vaihdossa hyvitystä

Tulosaluejohtajalla on oikeus päättää irtaimen omaisuuden myynnistä ja poistosta seuraavasti:

- omaisuus alle 10.000 euron (alv 0 %) arvoinen
- tulosaluejohtaja sopii myynnistä tai poistosta talousjohtajan kanssa
- pääsääntöisesti myytävä irtaimisto myydään tarjousten perusteella

Myytavästä irtaimesta omaisuudesta tehdään viranhaltijapäätös, joka toimitetaan kirjanpitoon.

Poistettavasta tai lahjoitettavasta irtaimesta omaisuudesta talousjohtaja tekee viranhaltijapäätöksen, jossa pyritään yksilöimään omaisuus ja arvioimaan hinta. Päätöksen jäljennös toimitetaan kirjanpitoon.

Hallitus päättää yli 60.000 euron (alv 0 %) irtaimen omaisuuden myynnistä ja poistosta.

6.3 Tiliöintiohjeet

Tili	Tunniste	Kirjausohje
Tulolajit		
Liiketoiminnan myyntituotot		
3066		Oppisopimuskurssien myyntituotot
3068		Muut kurssien myyntituotot
3070		Koulutuspalvelujen myyntituotot
3072		Työtoiminnan myyntituotot
	18	Työaineet
	19	Työ
3073		Ateriapalvelujen myyntituotot
3076		Sisäisten siivouspalvelujen myyntituotot
3080		Metsänmyyntituotot
3090		Muut myyntituotot
3201		Henkilökunnan ateriamaksut, kahviliput
3205		Opiskelijoiden ateriamaksut
3210		Monistemaksut
3225		Yksityispuhelut
Valtionosuusrahoitus		
3110		Valtionosuusrahoitus
Muut palvelumaksut		
3215		Oppilailta perityt kalustemaksut oppilasasuntola
3230		Työnantajilta/kurssiopiskelijoilta perityt kurssimaksut, omavastuuosa
3240		Muut mahdolliset maksutuotot
Tuet ja avustukset		
3300		Työllistämistuet, KELAn työmarkkina-tuet
3312		Valtionavustukset erillisiin hankkeisiin
3314		Harjoittelutuet oppilaiden palkkaamiseen harjoittelijoiksi
3315		Eu-tuki kehittämissuhteet
3316		Valtiontuki kehittämissuhteet

Tili	Tunniste	Kirjausohje
3317		Yksityinen rahoitus/Eu-projektit
3318		Kuntien maksuosuus/Eu-projektit
3319		Maatalouden tuet viranomaisilta
3320		Kansainvälisen toiminnan tuet
3330		Muut mahdolliset avustukset
Vuokratuotot		
3410		Asuntojen vuokrat henkilökunnan asuntola, oppilajasuntola vieraat
3420		Rakennusten vuokrat
3450		Koneiden ja laitteiden vuokrat
3455		Sisäiset vuokrat
3460		Muut vuokratulot
Muut toimintatuotot		
3530		Muut kuin edellä mainitut toimintatuotot; arvotetaan vähäiset käyttöomaisuuden myynnit; erilaiset kortit ja passit oppilaille; valmisteveron palautus
3535		Intrumin jälkiperinnän suoritukset
Menolajit		
Palkat ja palkkiot		
4001	Tunniste tarvittaessa	Luottamushenkilöiden palkkiot
4002	"	Opetushenkilöstön palkat
4004	"	Muun henkilöstön palkat
Tili	Tunniste	Kirjausohje
4010	"	Henkilökunnan kokouspalkkiot
4013	"	Luottamusmiesten palkkiot
4014	"	Vuosipalkkio ja ansionmenetykskorvaus
4017	"	Jaksotetut palkat
Henkilösivukulut		
4120	Tunniste tarvittaessa	"
4145	"	"

Tili	Tunniste	Kirjausohje
Muut henkilösivukulut		
4100	Tunniste tarvittaessa	Kirjaukset palkanlaskentaohjelmasta, muistiot
4110	"	"
4140	"	"
4160	"	"
Henkilöstökorvaukset		
4200		KELAn korvaus työntekijän sairausajalta
4210		Vakuutusyhtiön korvaus tapaturmasta
Asiakaspalvelujen ostot		
4301	21	Koulutuspalvelujen ostot valtiolta
	22	Koulutuspalvelujen ostot kunnilta
	23	Koulutuspalvelujen ostot kuntayhtymiltä
	24	Koulutuspalvelujen ostot muilta
4303		Ateriapalvelujen ostot kuntayhtymän sisällä ja ulkopuolisilta
Muiden palvelujen ostot		
4190		Henkilökunnan virkistystoiminta
4340	07	Toimisto- ja pankkipalvelut, ATK-ohjelmien ostot ja käyttöoikeudet, jos niitä ei käsitellä investointimenona
4350	03	Painatukset
	04	Ilmoitukset
4360		Posti- ja telepalvelut
	01	Postimaksut
	02	Puhelin/tele-maksut
	07	ATK-maksut (tietoliikennemaksut)
	1	Matkapuhelimet
	2	Kiinteä
4365		Markkinointikulut
4371		Omaisuusvakuutukset, esim. Kiinteistö, autot
4372		Henkilövakuutukset
4380		Kiinteistöpalvelujen osto ulkopuolisilta

Tili	Tunniste	Kirjausohje
4381		Siivouspalvelujen osto ulkopuolisilta
4382		Pesulapalvelut, esim. vaatteiden pesu ja huolto
4383		Jätevesi
4385		Sisäisten siivouspalvelujen osto
4390		Rakennusten kunnossapitopalvelut, maksetut urakkasummat, rakennusten, kiinteistöjen ja niihin kuuluvien kiinteiden laitteiden huolto
4391		Alueiden kunnossapitopalvelut, esim. lumenaurauspalvelut
4400		Koneiden ja laitteiden kunnossapitopalvelut
	07	ATK-laitteet
4420		Henkilökunnan matkakulut (ei koulutuksen matkat)
4422		Kuljetuspalvelut kuntayhtymän autoilla, tilausajot, opiskelijoille maksettavat matkakorvaukset
4423		Opintomatkat
4424		Siviilipalvelusmiesten ateriat
4425		Oppisopimuskoulutuksen opintososiaaliset edut
4430		Työterveyshuolto (henkilökunta), tapaturmakäynti (oppilaat)
4440		Henkilöstön koulutus, osallistumismaksut sekä koulutuksen majoitus- ja matkakulut
4450		Työpalvelujen osto
4470		Opiskelijoiden ateriakorvaukset työssäoppimisjaksolta
4471		Työssäoppimisen ohjauspalkkiot, korvaukset työnantajille opiskelijoiden työssäoppimisesta työpäivällä
4472		Asiantuntijapalvelut; Suunnittelu-, arkkitehti-, tilintarkastus- ja lakipalvelut
4473		Atk-palvelut
4475		Vuosi- ja lupamaksut
4476		Ulkopuoliset liikuntapalvelut oppilaille
4477		Jätehuoltopalvelut
4478		Verottomat ansionmenetyskorvaukset
4479		Koulutuskorvaukset työnantajalle, maksetut korvaukset oppisopimusoppilaiden ohjauksesta
4480		Osuudet, esim. osuusmaksut ja tieyksikkömaksut
4485		Näyttötutkintomaksut
4490		Jäsenmaksut

Tili	Tunniste	Kirjausohje
4491		Kansainvälisen toiminnan kulut
	09	Kansainväliset kehittämishankkeet
	10	Vieraskielinen opetus
	11	Henkilöstön kielikoulutus
	12	Opiskelija ja harjoittelijavaihto
	13	Henkilövaihto
	14	Kansainvälisen toiminnan valmistelu ja tukitoimet
4492		Kuntayhtymän kehittäminen
4493		Hallituksen toimintakulut
4495		Edustusmenot, esim. vierastarjoilut, merkkipäivämuistamiset ulkopuolisille (huom. ei alv:n vähennysoikeutta)
4496		Kokous- ja neuvottelukulut
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
4474		Kopiointi, kopiopaperit ja värit
4500		Toimistotarvikkeet, kansiot, kirjekuoret, kynät ym.
4502		Opetusvälineet ja tarvikkeet opetuskäyttöön
4505		Työaineet ja tarvikkeet maksulliseen palvelutoimintaan
4506		Atk-ylläpito
4507		Muut keittiötarvikkeet, pientarvikkeet, jotka eivät ole kalustoa, esim. Kertakäyttöastiat, pöytäliinat, lautasliinat jne.
4508		Opetustoimintaan hankitut harjoitustyöaineet
	20	Hitsauskaasut
4509		Oppilaiden kerhotoiminnan tarvikkeet
4510		Kirjallisuus, kaikki kirjat(myös koulukirjat) ja kirjastoaineisto sekä sanoma- ja aikakauslehdet
	15	Kirjahankinnat
	16	Lehtitilaukset
4520		Elintarvikkeet, ruoka-aineet ja ruoanlaitossa tarvittavat muut aineet
4530		Vaatteisto, kengät, sisustustekstiilit, liinavaatteet, suojavaatteet ja muut tekstiilit
4540		Lääkkeet ja hoitotarvikkeet, laastarit ym. tarvikkeet
4550		Puhdistusaineet ja -tarvikkeet
	05	Puhdistustarvikkeet

Tili	Tunniste	Kirjausohje
	06	Puhdistusaineet
4560		Poltto- ja voiteluaineet ajoneuvoihin ja koneisiin
4570		Lämmitys
4571		Sähkö
4572		Vesi
4580		Kalusto, muu kuin käyttöomaisuuteen luettava kalusto, hankintahinta alle 5000 euroa
	07	ATK
4590		Rakennus/korjausmateriaali
4601		Lannoitteet
4602		Maa- ja karjatalouden hankintamenot; rehut, eläinlääkärin palkkiot, eläintenhoitovälineet, siemenet jne.
4603		Taimet, esim. puun taimet
Avustukset		
4760		Oppilaille jaettavat koulun omat stipendit
4761		Avustus oppilaskunnalle
4762		Opiskelijoiden osallistuminen urheilukisoihin
Vuokrat		
4820		Rakennusten ja huoneistojen vuokrat
4840		Koneiden ja laitteiden vuokrat, myös leasing-vuokrat
Muut kulut		
4910		Kiinteistövero
4915		Muut verot esim. metsänmyyntivero, ajoneuvovero jne. Muut kulut
4940		arvoltaan vähäiset käyttöomaisuuden myyntitappiot henkilökunnan merkkipäivämuistamiset

Tili	Tunniste	Kirjausohje
Rahoitustuotot ja -kulut		
6020		Korkotuotot sijoituksista ja talletuksista; talletuskorot, lyhyt- ja pitkäaikaistensaamisten korot
Muut rahoitustuotot		
6140		Viivästyskorot, perinnän kautta saadut korot
Korkokulut		
6210		Korkokulut lainoista ulkopuolisilta
Muut rahoituskulut		
6330		Viivästyskorot
6380		Muut rahoituskulut
Poistot käyttöomaisuudesta		
7120		Kirjaukset käyttöomaisuuskirjanpidosta
7130		"
7140		"
7150		"
Poistoeron lisäys/vähennys		
8500		Poistoeron lisäys, kirjaukset käyttöomaisuuskirjanpidosta, tilinpäätökseen liittyviä eriä
8510		Poistoeron vähennys; kirjaukset käyttöomaisuuskirjanpidosta, tilinpäätökseen liittyviä eriä
Varausten lisäys/vähennys		
8600		Varausten lisäys, tilinpäätökseen liittyviä eriä
8650		Varausten vähennys, tilinpäätökseen liittyviä eriä
Rahastojen lisäys/vähennys		
8700		Rahastojen lisäys, tilinpäätökseen liittyviä eriä
8750		Rahastojen vähennys, tilinpäätökseen liittyviä eriä

Arvonlisävero Myyntijärjestelmä		
Koodi	%	Selitys
325	24	Yleinen verokanta, tavaran ja palvelun myynti, parturi- ja kampaamopalvelut oppilastyönä
343	24	Rakentamispalvelujen osto/maksettava alv
313	14	Elintarvikkeet, ruoka- ja ravintolapalvelujen myynti
309	10	Majoitustuotot

Palautusjärjestelmä		
Koodi	%	Selitys
223	24	Yleinen verokanta, tavaran ja palvelujen ostot
226	24	Yleinen verokanta/Eu-tavaraostot palautusjärjestelmä
243	24	Rakentamispalvelujen ostot/palautusjärjestelmä
213	14	Elintarvikkeet, ruoka- ja ravintolapalvelujen ostot
209	10	Henkilökuljetukset, majoitus, liikuntapalvelut, kirjat, sanoma- ja aikakauslehdet, lääkkeet, teatteriymp. liput
999	24	Perintätoimisto Intrumin tilittämä suora alv-kirjaus, kirjaukset tiliotteelta

Vähennysjärjestelmä		
Koodi	Koodi	Selitys
123	123	Yleinen verokanta, maksullinen palvelutoiminta
126	126	Yleinen verokanta/Eu-tavaraostot vähennysjärjestelmä
143	143	Rakentamispalvelujen ostot
113	113	Elintarvikkeet
109	109	Lääkkeet, eläinlääkäripalkkiot

7. Arvonlisävero laskutuksessa

Verohallinto on antanut ohjeen koulutuspalvelujen verollisuudesta. Ohje kokonaisuudessaan löytyy linkistä:

[Verohallinnon ohje koulutuspalvelujen verollisuudesta](#)

Ohjeen mukaan koulutuksen arvonlisäverollisuutta arvioitaessa pääsääntönä on, että koulutustoimen harjoittajan tuottama koulutus on **arvonlisäverotonta** silloin, kun koulutus toteuttaa koulutustoimen harjoittajalle laissa tai lain mukaisessa **toimiluvassa määriteltyä koulutustehtävää**. Koulutuspalvelut, jotka eivät suoraan liity koulutustoimen harjoittajan laissa tai lainmukaisessa luvassa määriteltyyn koulutustehtävään tai joihin koulutustoimen harjoittaja ei saa lain nojalla avustusta valtion varoista, ovat **arvonlisäverollisia** silloin, kun niiden myynti tapahtuu **kilpailuolosuhteissa**. Tämä koskee myös sellaisia henkilökohtaisia koulutuksia, joita antaa koulutustoimen harjoittaja, joka tuottaa myös arvonlisäverottomia koulutuspalveluja.

Arvonlisäverotonta

- ammatillinen peruskoulutus
- tutkintoon tai tutkinnon osaan johtava työvoimakoulutus
- vapaan sivistystyön koulutus
- lyhytkurssit, esim. ensiapu-, tilityö- tai kielikurssit, **jos** ne ovat osa tutkintoon johtavaa koulutusta
- oppisopimuksen tietopuolinen koulutus, jos koulutusta ei voi hankkia muilta kuin lakisäätteistä tai luvanvaraista koulutusta antavalta järjestäjältä
- arvonlisäverottoman koulutuksen hintaan sisältyvät ruokailut yms. ovat arvonlisäverottomia

Arvonlisäverollista

- aina, kun koulutus tapahtuu liiketoiminnan muodossa ja kilpailuolosuhteissa. Jos koulutuksen voi toteuttaa kaupallisesti toimiva yritys tai yhteisö, koulutuksen katsotaan tarjottavan kilpailuolosuhteissa. Myös POKE Koulutus Oy:lle myytävät palvelut ovat arvonlisäverollisia.
- maksullisena palvelutoimintana tuotettu ammatillinen peruskoulutus ja ammatillinen aikuiskoulutus (= ei käytetä valtion POKElle myöntämää rahoitusta)
- tutkintoon johtamaton työvoimakoulutus toteutetaan POKE Koulutus Oy:n kautta. Kuntayhtymän kannalta muuta koulutuksen myyntiä.
- maksullisena palvelutoimintana tuotettu vapaan sivistystyön koulutus (= ei käytetä valtion POKElle myöntämää rahoitusta)
- lyhytkurssit, esim. ensiapu-, tilityö- tai kielikurssit, yksittäisinä toteutettuna myydään POKE Koulutus Oy:n kautta
- oppisopimuskoulutuksen tietopuolinen koulutus, jos koulutus ei vaadi järjestämislupaa, myydään POKE Koulutus Oy:n kautta

Arvonlisäverottomaan koulutukseen liittyvien tavaroiden ja palveluiden myynti opiskelijoille on arvonlisäverotonta. Verovapaita ovat esimerkiksi oppikirjat, oppimateriaalit, kirjoituslehtiöt, kynät, majoituspalvelut, koe- ja kuulustelumaksut

sekä koulutukseen liittyvät kirjasto- ja tietopalvelumaksut. Verovapauden edellytyksenä on, että koulutuksen järjestäjä itse luovuttaa palvelut tai tavarat. Esimerkiksi opiskelijakunnan tai ulkopuolisen toimijan myymät tavarat tai palvelut eivät ole arvonlisäverottomia.

Koulutukseen liittyvät ravintola- ja ateriapalvelut ovat verottomia, kun ne tarjotaan koulutuksen yhteydessä oppilaitoksessa ja ne liittyvät tavanomaisesti koulutukseen. Niin ollen POKEssa opiskelijoille myytävät opiskelijaruokailut, kahvit ja kahvileivät ovat arvonlisäverottomia. Sen sijaan makeiset ja muut pakatut elintarvikkeet ovat arvonlisäverollisia.

8. Kustannuspaikat

Kustannuspaikka	Kustannuspaikan nimi	Tulosalue
1000	Valtuusto	Yleishallinto
1100	Tarkastuslautakunta	Yleishallinto
1200	Hallitus	Yleishallinto
1400	Markkinointi ja viestintä	Yleishallinto
1500	Yhteistyöelimet	Yleishallinto
1600	Muu yleishallinto	Yleishallinto
1660	Laatutyö	Yleishallinto
1670	Strategiarahoitus Oppimisympäristö	Yleishallinto
1671	Strategiarahoitus Teknologia-alan koul.	Yleishallinto
1680	Osaamisen kehittäminen	Yleishallinto
1685	Reformin toimeenpano	Yleishallinto
1690	Opiskelijapalveluiden kehittäminen	Yleishallinto
1698	Tietosuoja	Yleishallinto
1700	Atk-tukipalvelut	Yleishallinto
2000	Hallintopalvelut	Hallintopalvelut
3120	Tekniikka ja liikenne yht./perusopetus	Äänekoski
3130	Metalli/perusopetus	Äänekoski
3140	Talotekniikka/perusopetus	Äänekoski
3145	Kiinteistöpalvelut/perusopetus	Äänekoski
3150	Auto/perusopetus	Äänekoski
3155	Logistiikka/perusopetus	Äänekoski
3160	Sähkö/perusopetus	Äänekoski
3170	Tietotekniikka/perusopetus	Äänekoski
3180	Prosessi/perusopetus	Äänekoski
3190	Rakennus/perusopetus	Äänekoski
3195	Rakennus/Laukaa/perusopetus	Äänekoski
3200	Puu/Karstula/perusopetus	Äänekoski
3330	Ravintola- ja catering-ala/perusopetus	Äänekoski
3350	Yhteiset aineet/perusopetus	Äänekoski
3530	Metalli/työ	Äänekoski

Kustannuspaikka	Kustannuspaikan nimi	Tulosalue
3540	Talotekniikka/työ	Äänekoski
3550	Auto/työ	Äänekoski
3555	Logistiikka/työ	Äänekoski
3560	Sähkö/työ	Äänekoski
3570	Tietotekniikka/työ	Äänekoski
3600	Rakennus/työ	Äänekoski
3605	Rakennus/Laukaa/työ	Äänekoski
3610	Puu/työ	Äänekoski
3620	Ravintola- ja catering-ala/työ	Äänekoski
3720	Lisäkoulutus /Tekniikka	Äänekoski
3730	Lisäkoulutus Ravintola- ja catering-ala	Äänekoski
3740	Lisäkoulutus muu kuin näyttövalmistava	Äänekoski
3780	Työvoimakurssit/ Tekniikka	Äänekoski
3785	Työvoimakurssit/Ravintola- ja catering-ala	Äänekoski
3790	Oppisopimuskurssit/Tekniikka	Äänekoski
3795	Oppisopimuskurssit/ Ravintola- ja catering-ala	Äänekoski
3820	Oppilasasuntola	Äänekoski
3830	Oppilasasiat	Äänekoski
3910	Opetuksen hallinto	Äänekoski
3920	Ateriapalvelut	Äänekoski
3930	Kiinteistöhuolto	Äänekoski
3940	Siivouspalvelut	Äänekoski
4120	Tekniikka ja liikenne/opetus	Viitasaari
4130	Metalli/perusopetus	Viitasaari
4150	Auto/perusopetus	Viitasaari
4190	Rakennus/perusopetus	Viitasaari
4330	Ravintola- ja catering-ala/perusopetus	Viitasaari
4350	Yhteiset aineet/perusopetus	Viitasaari
4530	Metalli/työ	Viitasaari
4550	Auto/työ	Viitasaari
4600	Rakennus/työ	Viitasaari
4650	Ravintotalous/työ	Viitasaari
4720	Lisäkoulutus/Tekniikka	Viitasaari
4730	Lisäkoulutus/Ravintola- ja catering-ala	Viitasaari
4770	Oppisopimuskurssit	Viitasaari
4780	Työvoimakurssit	Viitasaari
4830	Oppilasasiat	Viitasaari
4910	Opetuksen hallinto	Viitasaari
4920	Ateriapalvelut	Viitasaari
4930	Kiinteistöhuolto	Viitasaari
4940	Siivouspalvelut	Viitasaari

Kustannuspaikka	Kustannuspaikan nimi	Tulosalue
5110	Sosiaali ja terveysala/perusopetus	Opinahjo
5112	Hiusala/perusopetus	Opinahjo
5115	kasvatus- ja ohjausala /perusopetus	Opinahjo
5600	kasvatus- ja ohjausala/ oppisopimuskurssit	Opinahjo
5660	Muu osaamisen myynti	Opinahjo
5720	Lisäkoulutus/ Sosiaali- ja terveysala	Opinahjo
5770	Työvoimakurssit/Sosiaali- ja terveysala	Opinahjo
5780	Oppisopimuskurssit/ Sosiaali- ja terveysala	Opinahjo
5790	Lähiavustaja/Spesia	Opinahjo
6110	Tieto- ja viestintätekniiikan/perusopetus	Opinahjo
6111	Liiketalous/perusopetus	Opinahjo
6115	Valma	Opinahjo
6710	Lisäkoulutus/Kauppa ja hallinto	Opinahjo
6760	Lisäkoulutus muu kuin näytt.valm./Kauppa ja hallinto	Opinahjo
6765	Koulutuksen myynti/Spesia	Opinahjo
6770	Työvoimakurssit/Kauppa ja hallinto	Opinahjo
6780	Oppisopimuskurssit/Kauppa ja hallinto	Opinahjo
6830	Oppilasasiat	Opinahjo
6910	Opetuksen hallinto	Opinahjo
6920	Ateriapalvelut	Opinahjo
6930	Kiinteistöhuolto	Opinahjo
6940	Siivouspalvelut	Opinahjo
7030	Maatalous/perusopetus	Saarijärvi
7050	Metsä/perusopetus	Saarijärvi
7100	Puoti Kultavilja	Saarijärvi
7110	Koulutila yht. kust.	Saarijärvi
7120	Kotieläintuotanto	Saarijärvi
7130	Kasvinviljely	Saarijärvi
7140	Metsätalous	Saarijärvi
7150	Asuinrakennukset	Saarijärvi
7160	Tuotantorakennukset	Saarijärvi
7170	Työtoiminta	Saarijärvi
7190	Henkilökunnan asuntola/Tarvaala	Saarijärvi
7260	Lisäkoulutus	Saarijärvi
7320	Työvoimakurssit	Saarijärvi
7330	Oppisopimuskurssit	Saarijärvi
7350	Oppilasasiat	Saarijärvi
7360	Oppilasasuntola/Tarvaala	Saarijärvi
7371	Kirjasto- ja tietopalvelut	Saarijärvi
7374	Opetuksen muu tukitoiminta	Saarijärvi

Kustannuspaikka	Kustannuspaikan nimi	Tulosalue
7375	Kansainvälinen toiminta	Saarijärvi
7410	Opetuksen hallinto	Saarijärvi
7420	Ateriapalvelut	Saarijärvi
7430	Kiinteistöhuolto	Saarijärvi
7440	Siivouspalvelut	Saarijärvi
7450	Koulutuksen myynti	Saarijärvi
7459	Metsä puhuu	Saarijärvi
7470	RE-Maatilahanke	Saarijärvi
7480	Sykettä Keski-Suomen metsiin	Saarijärvi
7482	Metsäalan at uudistamistyö (OPH)	Saarijärvi
7490	Biotar-kehittämishanke	Saarijärvi
7492	Lähienergialla omavaraisuuteen	Saarijärvi
7499	Hankkeiden Flat Rate -kustannukset	Saarijärvi
7630	Henkilökunnan asuntola/Kolkanlahti	Saarijärvi
7860	Oppilasasuntola/Kolkanlahti	Saarijärvi
7935	Kiinteistöpalvelut/Kolkanlahti	Saarijärvi
7945	Siivouspalvelut/Kolkanlahti	Saarijärvi
8120	Hallinto	Työelämäpalvelut
8140	Muu koulutuksen myynti	Työelämäpalvelut
9220	Yhteiset kustannukset	Työelämäpalvelut
9320	Peruskoulutus/kansallinen	Työelämäpalvelut
9355	Perusopetuksen korotettu koulutuskorvaus	Työelämäpalvelut
9420	Lisäkoulutus/kansallinen	Työelämäpalvelut
9471	FutureMan	Yhteiset hankkeet
9480	Rakennetaan puusta	Yhteiset hankkeet
9481	DuuniStep	Yhteiset hankkeet
9482	Vahvistu verkossa	Yhteiset hankkeet
9484	ERASMUS+ 2	Yhteiset hankkeet
9487	Liikkuva koulu 2	Yhteiset hankkeet
9492	Sujuvat Työnhakumarkkinat	Yhteiset hankkeet
9494	eBoss-hyvinvointivalmennusta nuorille	Yhteiset hankkeet
9485	Pro Tori	Yhteiset hankkeet
9499	Hankkeiden Flat Rate -kustannukset	Yhteiset hankkeet
9520	Yksikköhintarahoitus	Ky:n valtionosuus- rahoitus